

APSTIPRINĀTS
ar Izglītības un zinātnes ministrijas
2003.gada 29.decembra
rikojumu Nr. 649

PROFESIJAS STANDARTS

Reģistrācijas numurs PS 0207

Profesija

Solārija darbinieks

Kvalifikācijas līmenis

3

Nodarbinātības apraksts

Ārstniecības persona ar profesionālo medicīnisko izglītību un specializāciju darbam ar solārija iekārtām. Solārija darbinieks strādā solārija kabinetos vai salonos ar solārija iekārtām, veic solārija procedūras profilaktiskos, ārstnieciskos un skaistumkopšanas nolūkos.

Pienākumi un uzdevumi.

Pienākums	Uzdevums
1. Iekārtot solārija kabinetu.	1.1. Izvēlēties atbilstošu solārija kabineta telpas aprīkojumu, iekārtas, aparatūru, nepieciešamos materiālus un palīglīdzekļus. 1.2. Iekārtot solārija kabinetu. 1.3. Izvēlēties attiecīgus mazgāšanas un dezinfekcijas līdzekļus, kuri nepieciešami solārija kabinetā. 1.4. Sagatavot solārija iekārtu katram klientam.
2. Organizēt sevi darbam, uzturēt drošu darba vidi.	2.1. Uzņemties atbildību par savu profesionālo darbību (". 2.2. Regulāri pārbaudīt iekārtas darba kārtību, nekavējoši novērst bojājumus vai izsaukt tehnisko darbinieku. 2.3. Noteikt solārija procedūras vēlamos un nevēlamos rezultātus. 2.4. Ievērot darba drošību un aizsardzību darbā ar klientiem (". 2.5. Ievērot dezinfekcijas režīmu solārija kabinetā un darbā ar klientiem. 2.6. Veikt personīgās higiēnas pasākumus. 2.7. Uzturēt attiecīgu mikroklimatu solārija kabinetā. 2.8. Veikt infekcijas novērošanas un ierobežošanas pasākumus (".
3. Profesionāli veikt solārija procedūru.	3.1. Izvērtēt klienta veselības stāvokli, ņemot vērā kontrindikācijas, neskaidros gadījumos ieteikt ārsta konsultāciju (". 3.2. Izvērtēt klienta ādas tipu un ieteikt vēlamo sauļošanās režīmu. 3.3. Tehniski pareizi izdarīt solārija procedūru. 3.4. Novērtēt sauļošanās rezultātu, ieteikt vēlamo sauļošanās kursu. 3.5. Ieteikt sauļošanās kosmētiku un ādas kopšanas līdzekļus.
4. Ievērot ētiku, sabiedriskās saskarsmes principus.	4.1. Nodrošināt morālu un ētisku rīcību pret klientu jebkuras problēmas risinājumā (". 4.2. Nodrošināt klientu tiesību ievērošanu. 4.3. Ievērot konfidencialitāti. 4.4. Ievērot ētisku rīcību pret kolēģiem, darba devēju.
5. Veikt kardiopulmonālo reanimāciju kritiskā situācijā.	5.1. Uzturēt un nodrošināt dzīvības funkcijas . 5.2. Sniegt pirmo palīdzību dzīvību apdraudošās neatliekamās situācijās. 5.3. Sniegt pirmo palīdzību akūtu slimību un hronisku slimību paasinājuma gadījumos .
6. Orientēties solārija pakalpojumu tirgū.	6.1. Saskaņot solārija kabineta darbību ar grāmatvedības pamatprincipiem. 6.2. Veikt atsevišķu solārija procedūru cenu kalkulāciju. 6.3. Veikt cenu analīzi profesionālo līdzekļu un aparatūras piedāvājumā un izvēlēties darbam atbilstošāko.

("- pamatojoties uz profesionālo medicīnisko izglītību.

Īpašie faktori, ka raksturo darba vidi:

- **fizikālie**- UVA starojums, ozons;
- **ķīmiskie**- darbs ar toksiskām ķīmikālijām- dezinfekcijas līdzekļi un šķīdinātāji;
- **organizatoriskie**- intelektuālā slodze lēmumu pieņemšanas procesā; pastāvīga spriedze darbā ar klientu.

Īpašās prasības atsevišķu uzdevumu veikšanai.

Nevar būt patogēno aģentu nēsātājs.

Prasmes

Speciālās prasmes profesijā	Kopīgās prasmes nozarē	Vispārējās prasmes /spējas
<ul style="list-style-type: none">• Izvēlēties telpu solārija kabineta iekārtošanai atbilstoši darba vides prasībām.• Izvēlēties solārija iekārtu, kabineta aprīkojumu, nepieciešamos materiālus un palīg līdzekļus.• Iekārtot solārija kabinetu atbilstoši drošas darba vides, higiēnas un procedūru izdarīšanas prasībām.• Izvēlēties kosmētiskos līdzekļus, ko izmantot solārija procedūrās.• Izvēlēties dezinfekcijas līdzekļus solārija kabineta apdares un aprīkojuma dezinficēšanai.• Izvēlēties dezinfekcijas līdzekļus solārija iekārtas dezinficēšanai.• Notīrīt solārija iekārtas un palīg līdzekļus, kas nepieciešami solārija procedūrās.• Ievākt īsu klienta dzīves un slimību anamnēzi (".• Novērtēt klienta veselības stāvokli savas kompetences ietvaros (".• Uzturēt solārija kabinetā tīrību, siltumu, apgaismojumu, labu ventilāciju.• Novērtēt solārija iekārtas tehnisko stāvokli un nepieciešamības gadījumā pieaicināt tehnisko personālu.• Sniegt palīdzību neparedzētu sauļošanās reakciju gadījumā	<ul style="list-style-type: none">• Plānot savu darbību klientu apkalpošanas ietvaros.• Radīt un uzturēt drošu darba vidi.• Darboties saskaņā ar juridiskiem un tiesiskiem pamatprincipiem.• Veicināt, pielietot pozitīvās saskarsmes iemaņas darbā.• Ievērot darba higiēnas un drošības prasības (".• Ievērot konfidencialitāti klientu apkalpošanas darbā.• Izmantot kultūras, ētikas un profesionālos principus klientu apkalpošanas darbā (".• Ievērot savas profesionālās lomas un kompetences robežas (".• Sniegt pirmo palīdzību pie asiņošanas, šoka, apdegumiem, elektrotraumas, apsaldējumiem, traumām, saindēšanās, slīkšanas.	<ul style="list-style-type: none">• Lietot verbālās un neverbālās saskarsmes metodes.• Spēt kritiski domāt un risināt problēmas.• Vākt un analizēt informāciju.• Organizēt savu darbu apkalpojot klientu.• Izturēties toleranti pret klientiem un kolēģiem.• Novērtēt objektīvi savas spējas.• Analizēt un dokumentēt datus.• Pieņemt lēmumus un atbilstoši rīkoties savas kompetences ietvaros.• Prast Valsts valodu atbilstoši Valsts valodas likumam.• Veikt elementārus grāmatvedības aprēķinus

<ul style="list-style-type: none"> • Apzināt kontraindikācijas sauļošanās procedūrām. • Sauļošanās kontraindikāciju gadījumā izskaidrot tās klientam, neskaidros gadījumos ieteikt ārsta konsultāciju. • Novērtēt klienta ādas īpašības, noteikt tās tipu. • Ieteikt vēlamo sauļošanās ilgumu. • Ieteikt vēlamos ādas kopšanas līdzekļus. • Ieteikt sauļošanās kosmētiskos līdzekļus. • Noteikt solārija procedūru ilgumu un biežumu. • Ieteikt solārija procedūru režīmu un sauļošanās kursu. • Veikt solārija procedūru pēc izvēlētās metodikas. • Strādāt darba tērpā, veikt personīgās higiēnas pasākumus ("). 	<ul style="list-style-type: none"> • Uzturēt savu profesionālo kompetenci. • Uzturēt un nodrošināt dzīvības funkcijas pēc ABC shēmas . • Sniegt pirmo palīdzību pie dažādām saslimšanām. 	
--	---	--

(" - pamatojoties uz profesionālo medicīnisko izglītību.

Zināšanas

	Zināšanu līmenis		
	priekšstats	izpratne	pielietošana
1. Optiskais starojums, tā fizikālais raksturojums.			
2. Optiskā starojuma ieguves veidi (kaloriskie un luminiscentie starotāji).			
3. Infrasarkanais starojums, tā fizikālais raksturojums, fizioloģiskā un terapeitiskā iedarbība, indikācijas, kontraindikācijas, pielietošanas iespējas ārstniecībā, kosmetoloģijā, aparatūra, darba drošības noteikumi.			
4. Redzamais starojums, tā fizikālais raksturojums, fizioloģiskā un terapeitiskā iedarbība, indikācijas, kontraindikācijas, pielietošanas iespējas ārstniecībā, kosmetoloģijā, aparatūra, darba drošības noteikumi.			
5. Jēdziens par krāsu terapiju.			
6. Ultravioletā starojuma dalījums			
7. Ultravioletā starojuma fizioloģiskā un terapeitiskā iedarbība.			
8. Siltuma un fotoeritēmas rašanās mehānisms un īpatnības.			

9.Garo (A) ultravioleto staru lampas, fizioloģiskās un terapeitiskās iedarbības īpatnības.Izmantošanas iespējas profilaksē, ārstniecībā un kosmetoloģijā.			
10.Vidējie (B) ultravioletie stari, iedarbības īpatnības.			
Īsie (C) ultravioletie stari, iedarbības īpatnības,terapeitiskās un citas izmantošanas iespējas.			
11.Ultravioleto staru lampas ar integrālo un selektīvo starojumu,uzbūves un darbības pamatprincipi.Lampu derīgumu noteicošie faktori.			
12.Ultravioletā starojuma dozēšanas principi. Jēdziens par biodevu(minimālo eritēmas devu).Biodevas noteikšana. Lampas pase.			
13.Organisma jutības pret ultravioletiem ietekmējošie ārēji un iekšēji faktori. Fotosensibilizācija.			
14.Klienta dzīves un slimību anamnēzes ievākšana.			
15.Klienta vitālo mērījumu novērtēšana (pulss, temperatūra, asinsspiediens, u.c.)			
16.Indikācijas un kontraindikācijas ultravioletā starojuma pielietošanai.			
17.Ultravioletā starojuma lokālās pielietošanas veidi,indikācijas, procedūru izdarīšanas tehnika.			
18.Vispārējā ultravioletā apstarošana. Priekšstats par pamatshēmu, palēnināto un paātrināto vispārējo ultravioleto apstarošana,Šīs procedūras izdarīšanas tehnika.			
19.Iedeguma veidošanās mehānisms			
20.Organisma aizsardzības mehānismi pret ultravioleto starojumu.			
21.Ultravioletā starojuma iespējamā saistība ar ādas novecošanas procesiem, organisma imūnsistēmu un kancerogēnāzi.			
22.Ādas aizsardzībai izmantojamie kosmētiskie līdzekļi, to darbības pamatprincipi, aizsardzības spēju novērtēšanas kritēriji.			
23.Darba organizācija solārija kabinetos vai salonos.			
24.Solāriju iekārtas, to uzbūve un darbības principi.			
25.Ādas uzbūve un funkcijas.			
26.Ādas slimības, kuru ārstēšanā izmantojami UV stari.			

27.Ādas tipi, to noteikšanas kritēriji, vēlamie sauļošanās režīmi.			
28.Dabīgais Saules starojums, Saules starojuma veidi.			
29.Atmosfēras aizsargmehnismi pastiprināta Saules starojuma nokļūšanai Zemei, šo faktoru izmaiņas, to saistība ar cilvēka darbību.			
30.Ētika un ētikas principi solārija darbinieka darbā.			
31.Vadības principi solārija darbinieka darba organizācijā.			
32.Solārija kabineta aprīkojums, palīglīdzekļi, to pielietošana.			
33.Solārija procedūrās pielietojamie kosmētiskie līdzekļi, to sastāvs un īpašības.			
34. Vides veselība un to ietekmējošie fiziskie, ķīmiskie un bioloģiskie faktori, to novērtēšana un ietekmēšanas iespējas.			
35.Solārija darbinieka darba dokumentēšanas principi.			
36.Drošas vides uzturēšanas principi.			
37.Solārija darbinieka profesionālo darbību reglamentējošie normatīvie dokumenti.			
38. Solārija darbinieka darba drošība un to ietekmējošie fiziskie, ķīmiskie un bioloģiskie faktori, to novērtēšana un ietekmēšanas iespējas.			
39.Pirmā un neatliekamā medicīniskā palīdzība.			
40.Personības psiholoģija.			
41.Saskarsmes psiholoģija.			
42.Jēdziens par uzņēmējdarbību, galvenie elementi.			
43.Tirgus, pieprasījuma un piedāvājuma likumi.			
44.Darba līgumi un cita uzņēmējdarbības likumdošana.			
45.Grāmatvedības pamatprincipi.			

Standarta izstrādes darba grupa

- Zandersone Inga sertificēta fizikālās medicīnas ārste, BOVAS P.Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca
- Jorķe Silvija sertificēta fizikālās terapijas māsa, BOVAS P.Stradiņa klīniskā universitātes slimnīcas fizikālās terapijas nodaļas vecākā māsa
- Mazure Zinaīda sertificēta fizikālās terapijas māsa, BOVAS P.Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca Kaļķis Valdis Dr hab chem

Konsultanti

- Manuhins Vladimirs sertificēts fizikālās medicīnas ārsts BOVAS P. Stradiņa KUS fizikālās terapijas nodaļas vadītājs
- Kirjanova Vera Sankt- Pēterburgas Ārstu Pēcdiploma apmācības Akadēmijas fizioterapijas katedras vadītāja, profesore
- Maksimovs Aleksandrs Sankt- Pēterburgas Ārstu Pēcdiploma apmācības Akadēmijas fizioterapijas katedras profesors

Profesijas standarta eksperti

- A.Rubins, Latvijas Dermatovenerologu asociācijas prezidents
- I.Ančupāne, Latvijas kosmētiķu un kosmetologu asociācija
- A.Eglīte, Latvijas Fizikālās medicīnas asociācijas priekšēdētāja
- V.Krūmiņš, Latvijas onkologu asociācijas prezidents
- R.Pupele, LR Labklājības ministrijas Veselības departamenta direktore
- I.Titova, LR LM Medicīnas profesionālās izglītības centra direktore
- V.Kaļķis, LU Ķīmijas fakultātes Prof., Dr.habil.chem., IZM eksperts darba aizsardzības jautājumos
- Ž.Roja, LU lektore, Veselības zinātņu maģistre, sertificēta aroda veselības un arodslimību ārste